

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
<i>Andre viktige frister</i>	1
Siste nytt fra BIO	2
<i>Fuktig og mild november sin mulige positive effekt på brunsneglen</i>	2
<i>Påminning: Julefest</i>	2
<i>Reminder: Christmas party!</i>	2
Siste nytt fra verden rundt oss	2
<i>Seniorpolitiske tiltak – flere fridager for de som har fylt 62 år</i>	2
<i>EMBL launches new free resource for bioscience researchers</i>	2
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	3
<i>Nyinnvilgede prosjekter fra Forskningsrådet</i>	3
<i>FP7s første utlysninger blir publisert 22. desember</i>	3
<i>Nye EU-regler for statsstøtte til forskning</i>	4
<i>Vestlandsprogrammet for nye oppdrettsarter</i>	4
<i>Ved budsjettering av søknader</i>	4
Nye doktorgrader	4
<i>Dr.philos. prøveforelesning over selvvalgt emne – Nicholas Wolf</i>	4
<i>Dr.philos. prøveforelesning over oppgitt emne – Nicholas Wolf</i>	4
<i>Nicholas Wolf: ecological patterns in sparse and noisy data</i>	4
<i>Sigrunn Eliassen: foraging ecology and learning</i>	5
<i>PhD prøveforelesning Jorma Suontama: kontaminanter I fiskefôr</i>	6
Info fra studieseksjonen	6
<i>Sjekk timeplaner for våren 2007 – frist 1. desember for tilbakemelding</i>	6
<i>Pensumlitteratur for våren 2007</i>	6
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	7
<i>Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet</i>	7
<i>Vidoseminar i serien Earth Systems</i>	7

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

1. des	- Meltzerfondet	15. des	- Taxonomy of deep-sea life
	- Universitetsfond		- Mattrygghet (ERA-NET)
	- Diverse legater og fonds	1. feb	Nordic Marine Academy:
	- Stipend til studier og forskning i		- organisering av Forskerkurs
	diverse land (kulturavtalene)		- mobilitetstipend
9. des	Mobilitet U. Washington og Memorial	15. feb	FP7: Networks for Initial Training

Andre viktige frister

I dag!: påmelding til julefesten

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Siste nytt fra BIO

Fuktig og mild november sin mulige positive effekt på brunsneglen

Bjørn Arild Hatteland som er stipendiat ved BIO, har vært i media for å fortelle om hvilken effekt det milde og våte klimaet har på brunsneglen. Han var på Vestlandsrevyen på NRK-fjernsynet, og i lokalradioen i programmet "Hordaland i dag":

<http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/hordaland/1.1392959>

Begge hadde temaet: fuktig og mild november sin mulige positive effekt på brunsneglen.

Påminning: Julefest

Reminder: Christmas party!

This is to remind you that the deadline for singing up and pay for the BIO Christmas party is Friday 1. December.

Påmeldings- og betalingsfrist for BIO sin julefest er fredag 1. desember.

Det er allerede nærmere 140 påmeldte, men vi har plass til flere, så bare kom igjen og klikk deg inn på linken nedenfor. Dette blir kjekt!

Festen er fredag 15. desember kl. 1900 i kantinen på HIB, pris kr 200,-.
Husk å merke av for hvilken matrett du ønsker.

<http://www.zoo.uib.no/bio/julefest/index.php>

På vegne av festkomiteen,
Eva Beate

Siste nytt fra verden rundt oss

Seniorpolitiske tiltak – flere fridager for de som har fylt 62 år

I forbindelse med hovedtariffoppgjøret i staten for perioden 1. mai 2006 - 30. april 2008 har Hovedtariffavtalens pkt. 5.9.1. fått nytt innhold. Det er innført 2 tjenestefrie dager for arbeidstakere som har fylt 62 år og fem tjenestefrie dager for arbeidstakere som har fylt 65 år.

Fridagene kan ikke overføres til påfølgende år, og arbeidsgivere/arbeidstakere bør snarest avtale når fridagene skal tas ut.

Fridagene skal normalt avvikles. Unntaksvis kan det på forhånd avtales med arbeidsgiver at godtgjøring for uavviklede fridager utbetales. Arbeidsgiver (instituttleder/kontorsjef/avdelingsdirektør) må sende skriftlig melding om dette til Lønnskoret i god tid før kjøring av januarlønn.

Nærmere regler

https://studentportal.uib.no/portals/skygge2170.iportal.uib.no/?mode=show_page&link_id=18592&sublink_id=146708&toplink_id=16881

Med vennlig hilsen

Kari E. Lønøy, Personal- og økonomiavdelingen, Kontor for personal- og organisasjonsutvikling
Telefonnr. 55 58 32 82

EMBL launches new free resource for bioscience researchers

The European Bioinformatics Institute (EBI) at the European Molecular Biology Laboratory (EMBL) has launched a free online resource called CiteXplore which links scientific literature to biological databases.

There has long been a need in the biological sciences for a tool which integrates articles from scientific journals with databases containing biological information such as DNA and protein sequences, functions and structures of molecules and microarray data, say the developers of CiteXplore, 'When you are reading an abstract describing a specific gene or protein, typically you

want more information on it, for example its sequence or its function, as well as easy access to the full paper,' explained Peter Stoehr, who coordinates CiteXplore.

A powerful text mining tool identifies biological terms in the text and links them directly to the relevant entry in the EBI's extensive biological databases. These include the EMBL Nucleotide Sequence Database which covers DNA and RNA sequences; UniProt, which contains information on protein structure and function; and ArrayExpress, which contains information on how genes are expressed. CiteXplore plans to extend the range of literature resources it covers to include domains such as plant science, agricultural and food sciences and to integrate it with the UK's PubMedCentral project, which was launched recently.

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Nyinnvilgede prosjekter fra Forskningsrådet

HAVBRUK-programmet:

Av til sammen 116 søknader ble det bevilget midler til 17 nye prosjekter. Tre av disse er koordinert av BIO-forskere:

- *Francisella sp.* infection in atlantic cod (*Gadus morhua*) - study of pathogen and host immune cells interactions. **Heidrun Wergeland**
- Welfare of farmed fish from harvest to killing- Meeting the future challenge. **Ragnar Nortvedt**
- Vertical distribution: hybridisation barrier between escapee and wild cod? **Anders Fernö**

AREAL-programmet:

- Feral sheep in coastal heaths - developing a sustainable local industry in vulnerable cultural landscapes. Kompetanseprosjektet med brukermidvirking koordinert ved BIOFORSK. Fra BIO deltar **Peter Emil Kaland** og **Vigdis Vandvik**. En stor del av forskningsinnsatsen vil foregå på Lyngheiseret og Institutt for Biologi får veilederansvaret for en forskningsstipendiat

FRIBIOØKO

Av om lag 80 søknader ble det innvilget 9, derav to til BIO:

- Quantification and Characterization of Microbial Communities in Air. **Gunnar Bratbak**
- The life history trade-off between immune function and brain development. **Anne Gro Vea Salvanes**

VILLAKS

Av til sammen 11 søknader ble det innvilget fire prosjekter, derav ett ved BIO:

- Impact of environmental contaminants on smolt physiology, migration and marine survival in wild Atlantic salmon. **Ian Mayer**

AURORA (samarbeid med Frankrike)

- Applying single-cell elemental analysis of microorganisms to the ocean biogeochemistry. **Frede Thingstad** og **Mikal Heldal**
- An experimental approach to the study of growth in the early life stages of hake (*Merluccius merluccius*, L., 1758). **Audrey Geffen** og **Anne-Laure Groison**

Fellowship Programme for cooperation between Norway and Northwestern Russia

- 10 mnd gjesteforskerstipend for Alexander Plotkin (koordinert av Endre Willassen, BM): Fra BIO deltar **Hans Tore Rapp**

Øvrige programmer

Søknadsbehandling vil være ferdig i løpet av de nærmeste ukene

FP7s første utlysninger blir publisert 22. desember

The European Commission has announced the date of the opening of the first calls for proposals under the Seventh Framework Programme (FP7).

With FP7 reaching the end of its adoption process (the European Parliament expected to give its green light on 30 November), the European Commission has announced 22 December as the day when the first calls for proposals will open.

According to the Director General of DG Research, José Manuel Silva Rodríguez, all procedures would be simplified. Small and medium sized enterprises (SMEs) would be actively encouraged to get

involved and the newly established European Research Council (ERC) would fund the best of European fundamental science.

FP7 will be fully operational as of 1 January and will expire in 2013. [Mer info...](#)

Nye EU-regler for statsstøtte til forskning

Fra 1. januar trer EUs nye rammebetingelser for statsstøtte til forskning, utvikling og nyskaping. De nye reglene skal gjøre det enklere å støtte slike prosjekter.

Europakommisjonen endringer for støtte til forskning, utvikling og innovasjon skal gjøre det enklere for medlemsland å støtte slike prosjekter uten å bryte EUs regelverk.

Vedtaket innebærer en rekke retningslinjer for spesielle statsstøtteordninger som vil kunne oppmuntre private bedrifter til å investere i forskning, utvikling og innovasjon. Det håpes at dette skal stimulere det europeiske arbeidsmarkedet og medvirke til å øke Europas konkurransedyktighet.

EUs nye retningslinjer åpner i større grad for at medlemsland kan skreddersy støtteordninger til spesielle situasjoner. Men fortsatt forutsettes det at man skal følge reglene i det generelle statsstøtteregeverket.

[Les mer...](#)

Vestlandsprogrammet for nye oppdrettsarter

Foreløpig ikke nye finansieringsmuligheter, men det kan være lurt å se hvilke arter næringen har prioritert (bla. torsk, kveite, lysing, kamskjell og berggylte) og hvilke forskningsbehov de har identifisert.

SINTEF har utarbeidet en rapport for Vestlandsrådet som har bla. vært brukt som underlagsdokument for innspillet som ble nylig sendt til Forskningsrådet for et "Frisk torsk" program.

[Les rapporten og andre relevante dokumenter](#)

Dessverre nevner ingen av disse dokumentene det eksisterende samarbeid mellom BIO (og universitetsmiljøene i det hele tatt) og næringen. Handlingsplanen virker dessuten lite ambisiøs innen *tiltak for å bedre kompetanse*, der forhold til universitetet begrenser seg til å *Dra mer nytte av oppgaveskriving, praksisplasser og traineeordninger - fra videregående til høyskole og universitet.*

Ved budsjettering av søknader

Satsene i skjemaet for beregning av lønnskostnadene er nå oppdatert. [Se her...](#)

Nye doktorgrader

Dr.philos. prøveforelesning over selvvalgt emne – Nicholas Wolf

Nicholas Wolf holder prøveforelesning over selvvalgt emne: "Game theory and predator-prey interactions: Mortal enemies negotiate a compromise."

Tid: 5. desember kl. 14.15. Sted: Seminarrom 328 C1, Institutt for biologi, Høyteknologisenteret

Dr.philos. prøveforelesning over oppgitt emne – Nicholas Wolf

Nicholas Wolf holder prøveforelesning over oppgitt emne: "The evolution of vital rates in marine mammals"

Tid: 6. desember kl. 14.15. Sted: Seminarrom 328 C1, Institutt for biologi, Høyteknologisenteret

Nicholas Wolf: ecological patterns in sparse and noisy data

Msc Nicholas Wolf disputerer torsdag 7. desember for dr.philos.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

"Finding behavioral mechanisms and ecological patterns in sparse and noisy data"

Den dramatiske populasjonsnedgangen hos Steller-sjøløven (*Eumetopias jubatus*) i vest Alaska de siste tretti årene har gitt inspirasjon til mange studier av dette fenomenet. Studiene har gitt verdifull innsikt, men har i stor grad vært fokusert mot enkeltfaktorer og ikke sett på muligheten for at flere faktorer kan ha bidratt til

populasjonsnedgangen til forskjellige tid og sted. Denne avhandlingen presenterer en ny metode for å teste ut multiple hypoteser samtidig, og anvender så denne metoden til å vurdere ulike forklaringshypoteser for populasjonsnedgangen hos Steller-sjøløver.

Avhandlingen består av fire arbeider der matematiske modeller anvendes for å belyse ulike populasjonsdynamiske prosesser. Det første arbeidet beskriver en modell der spekkhuggere sekvensielt beiter ned populasjoner av sel, Steller-sjøløver og sjøotere, i henhold til teorier for optimalt byttevalg. Det andre arbeidet beskriver et evolusjonært spill mellom predatorer og byttedyr, eksemplifisert ved spekkhuggere og Steller-sjøløver. Modellen gir en litt uventede prediksjon om at predatorer bevisst forstyrrer byttedyrene (stresser dem gjennom falske angrep) for å gjøre dem lettere å fange ved en senere anledning. Det tredje arbeidet beskriver en sannsynlighetsbasert tilnærming for å estimere parametrene i en beta-binomial fordeling basert på gjentatte observasjoner. Metoden testes på observasjonsdata for Steller-sjøløvene. Det siste arbeidet introduserer en metode for simultan multipl hypotesetesting og anvender så denne til å teste ti ulike forklaringshypoteser for Steller-sjøløvesystemet. Analysene støtter fire forklaringshypoteser: Byttedymengde påvirker rekruttering; Byttedyrsammensetning påvirker fekunditet; Byttedyrsammensetning påvirker rekruttering; Tettheten av sel (et inverst mål for predasjonsrisiko) påvirker overlevelsen til sjøløver.

Personalialia:

Nicholas Wolf er født 1973 i Seattle, Washington. Han har tidligere studert ved University of Washington (Seattle) der han tok sin Bachelorgrad og Simon Fraser University (Burnaby, Canada) der han tok sin mastergrad. Nicholas Wolf har utført doktorgradsarbeidet ved University of California, Santa Cruz.

Tidspunkt og sted for disputasen:

07.12.2006, kl. 10:15, Stort auditorium, rom 2144, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Bedømmelseskomite:

1. opponent: Professor, Phd Hanna Kokko, Laboratory of Ecological and Evolutionary Dynamics, Department of Biological and Environmental Sciences, University of Helsinki, Finland
2. opponent: Professor, PhD Ian L Boyd, Sea Mammal Research Unit, Gatty Marine Laboratory, University of St Andrews, Scotland
3. medlem av bedømmelseskomiteen:

Førsteamanuensis, dr.scient. Rune Rosland, Institutt for biologi, Universitetet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Vigdis L. Torsvik, Universitetet i Bergen

Tid: 7 Desember, kl. 10.15

Sted: Stort auditorium, rom 2144, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Sigrunn Eliassen: foraging ecology and learning

Sigrunn Eliassen disputerer fredag 8. desember for dr.scient. graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

”Foraging ecology and learning: adaptive behavioural strategies and the value of information”

Mange dyr lever i miljø som er i stadig forandring, blant annet som følge av årstidsvariasjon eller endringer i vær og klima. Under skiftende ressursbetingelser kan det være utfordrende å skaffe nok mat til vekst, overlevelse og reproduksjon. For å overleve, må dyr gjøre tilsynelatende komplekse atferdsvalg og til dette trenger de informasjon: Hvordan kan dyr få informasjon om hvor det er mest fordelaktig å søke etter mat, hvor lenge de skal oppholde seg i et område og hvordan de bør respondere når ressursgrunnlaget endrer seg?

Eliassen har ved hjelp av teoretiske atferdsmodeller studert hvordan økologiske faktorer, som predasjon og ressursfordeling, kan påvirke verdien av å bruke informasjon som er tilgjengelig i miljøet. Dyr som evner å lære av egne erfaringer kan fange opp og respondere på endringer i

ressurstilgangen, men slik fleksibilitet medfører også kostnader. Kostnadene ved læring ligger blant annet i tidsbruk, siden det å stadig utforske omgivelsene reduserer muligheten for å utnytte resurser en allerede kjenner til.

Doktorgradsarbeidet viser hvordan dyr kan løse informasjonsproblemer på ulike vis. Nye erfaringer tillegges mest verdi når miljøet er i rask endring, mens enkle tommelfingerregler vil kunne erstatte fleksible læringsstrategier under mer stabile ressursbetingelser. Mengden informasjon et individ besitter har betydning for hvordan det utnytter ressursgrunnlaget, noe som igjen kan ha følger for andre organismer som lever i habitatet. Doktorgradsarbeidet bidrar til økt forståelse av hvordan usikkerhet og informasjonssøk kan forme livshistorietrekk, atferdsvalg, samt påvirke fordelingsmønstre og dynamikk i sosiale grupper. Dette gir grunnleggende innsikt i hvordan dyr tilpasser seg sine omgivelser og deres evne og mulighet til å respondere på miljøendringer.

Personalia:

Sigrunn Eliassen (f. 1972) er oppvokst på Løten i Hedmark. Hun avla cand.scient. eksamen i zoologisk økologi ved Universitetet i Bergen i 2000, etter et hovedfagsprosjekt i samarbeid med Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås. Siden 2002 har hun vært tilknyttet Institutt for biologi, Universitetet i Bergen, og har i stipendiatperioden hatt et forskningsopphold ved University of California, Santa Cruz. Doktorgradprosjektet er finansiert gjennom Norges forskningsråd.

Veiledere: Professor Jarl Giske, BIO, Professor Marc Mangel, University of California

1. opponent: Professor, Ph.D. Per Lundberg, Department of Theoretical Ecology, Lunds Universitet, Sverige

2. opponent: PhD Eleonore J. Milner-Gulland, Reader in Conservation Science, Imperial College London, UK

Øvrig medlem i komiteen: Førsteamanuensis, dr.scient Anne Christine U. Palm, Institutt for biologi, Universitetet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Johan Lillehaug, Universitetet i Bergen

Tid: 8 desember, kl. 10.15

Sted: Stort auditorium, rom 2144, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

PhD prøveforelesning Jorma Suontama: kontaminanter i fiskefôr

Jorma Suontama holder fredag 8. desember prøveforelesning over oppgitt emne til PhD graden

Tittel: "Hvordan påvirker kontaminanter produksjonsbetingelser og produktsikkerhet ved bruk av alternative råvarer til fiskefôr. Hva kreves av kunnskap for økt bruk av alternative råvarer i fiskefôr?"

Bedømmelseskomité:

Marit Espe, NIFES, Elisabeth Holen, NIFES, Håkon Otterå, HI

Tid: 8 desember, kl. 12.15. Sted: Sildetønningen, NIFES, Nordnesboder 2, Nordnes

Info fra studieseksjonen

Sjekk timeplaner for våren 2007 – frist 1. desember for tilbakemelding

Husk å sjekke forslag til timeplaner for neste semester. Siste frist **1. desember** (ved en feil ble dette til 1. mars i forrige BIO-INFO). Vi tar endringer fortløpende og så snart som mulig.

Review-list finner dere her: <http://rom.uib.no>. Se på lenke opp til høyre. Du må logge deg på for å få tilgang. Husk å velge rett semester da høstens timeplaner fremdeles ligger lenket fra denne siden. I tillegg til å sjekke din egen undervisning kan det være lurt å sjekke kollisjoner mot andre relevante emner. Emner som ligger anbefalt samtidig i studieplanen skal i prinsippet legges automatisk uten overlapp, men der finnes også andre anbefalte emnekombinasjoner som ikke vi automatisk har oversikt over.

Sjekk følgende: Finner du ditt emne? Er ukemønsteret korrekt? Er alle aktivitetene lagt inn? Er emnet tildelt rom som ikke kan brukes (spør hvis du er i tvil!)?

Pensumlitteratur for våren 2007

STUDIA mangler fremdeles mange tilbakemeldinger på pensum for neste semester! Ta kontakt med Erna Egeland på Tlf. 55545173 eller e-post Erna.Egeland@studia.no. Gi beskjed selv om litteraturen er den samme som ble brukt i fjor.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet

Onsdag 6. desember kl 12.15 på Havforskningsinstituttet (kantinen på høyblokken)

Fiskebestander i Nordatlanteren under klima-variasjoner og –endringer

Ved forsker Svein Sundby, HI

Videoseminar i serien Earth Systems

Sea-level, meltwater pulses, the overturning circulation, and climate

Ved Eelco Rohling (University of Southampton)

Onsdag 6. desember kl 18.00 på fjellhallen, rom 2113 i realfagbygget (tvers overfor lunsjrommet i 2.etasje ved Insitutt for geovitenskap)

[Mer info...](#)